Projekt domyślnie ma mieć Sourceforge'a (nie mam narazie czasu go ogarniać) i w połączeniu z Gitem by się go rozwijało. Jeśli masz wolnego czasu troche i chcesz pomóc doślij jakieś rozwiązanie. Bardzo potrzebne są korekty, napewno jest tu sporo błędów. Potrzebni są też komentatorzy, chodzi o całkowicie łopatologiczny komentarz typu "tu liczymy delte bo..."

Jeśli jeszcze nie ma źródeł to niedługo będą na FTP/II rok/Systemy Dynamiczne. Ale dobrze by było jakbyście pisali że coś zmieniacie, bo dopuki nie ma tego na Gitcie możemy sobie nadpisywać i sporo tracić.

Z tego przedmiotu jest egzamin, więc warto to zrobić

Tydzień 3

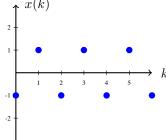
Dyskretne systemy dynamiczne

Zadanie 3.1.1

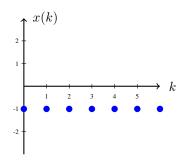
Narysować rozwiązanie równania różnicowego $x(k+1)=\lambda_i x(k)$ dla i=1,2,3 gdzie $\lambda_1=0,\lambda_2=1,\lambda_3=-1$

przy czym
$$x(0)=-1$$
 i $k\geq 0$ • $i=3, \lambda_i=-1$ $x(k)=(-1)^k(-1)=(-1)^{k+1}$

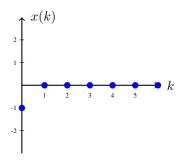
 $x(k) = (-1)^k (-1) = (-1)^{k+1}$ $\uparrow x(k)$

•
$$i = 2, \lambda_i = 1$$

 $x(k) = (1)^k (-1) = -1$

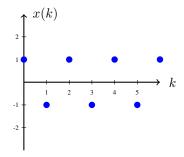
$$\begin{split} \bullet & \ i=0, \lambda_i=0 \\ x(k) = (0)^k (-1) = \begin{cases} -1 & \ \mathrm{dla} \ k=0 \\ 0 & \ \mathrm{dla} \ k=1,2, \dots \end{cases}$$

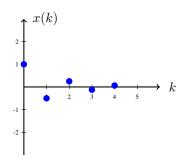
Narysować rozwiązanie równania różnicowego $x(k+1)=\lambda_i x(k)$ dla i=1,2,3 gdzie $\lambda_1=1$ $\lambda_2=\frac{1}{2}$ $\lambda_3=1$

$$\begin{array}{l} \lambda_1=-1, \lambda_2=-\frac{1}{2}, \lambda_3=1 \\ \text{przy czym } x(0)=1 \text{ i } k \geq 0 \end{array}$$

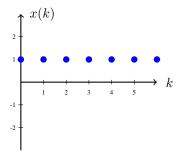
$$\begin{aligned} \bullet & \lambda_1 &= -1 \\ x(k+1) &= -x(k) \\ x(k) &= (-1)^k \cdot 1 = (-1)^k \end{aligned}$$

$$\begin{array}{l} \bullet \ \lambda_2 = -\frac{1}{2} \\ x(k+1) = -\frac{1}{2} \cdot x(k) \\ x(k) = (-\frac{1}{2})^k \cdot 1 = (-\frac{1}{2})^k \end{array}$$

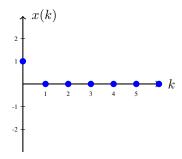

$$\begin{aligned} \bullet & \lambda_3 = 1 \\ x(k+1) = x(k) \\ x(k) = 1^k \cdot 1 = 1 \end{aligned}$$

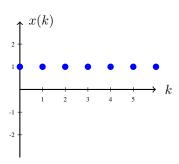

Narysować rozwiązanie równania różnicowego $x(k+1)=\lambda_i x(k)$ dla i=1,2,3 gdzie $\lambda_1=0,\lambda_2=1,\lambda_3=-1$ przy czym x(0)=1 i $k\geq 0$

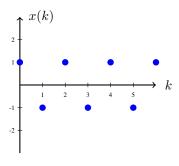
 $\bullet \ \lambda_1 = 0$

• $\lambda_2 = 1$

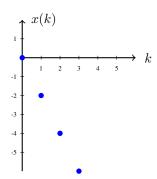
 $\bullet \ \lambda_3 = -1$

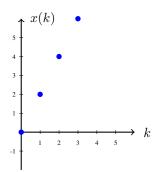
Narysować rozwiązanie równania różnicowego $x(k+1)=x(k)+u_i(k)$ dla i=1,2,3 gdzie $u_1=-2,u_2=2,u_3=1$ przy czym x(0)=0 i $k\geq 0$

$$\begin{aligned} x(k+1) &= Ax(i) + Bu(i) \\ x(k) &= A^k x(0) + \sum_{j=0}^{k-1} A^{k-1-j} Bu(j) \\ A &= 1, B = 1, \forall j \quad u(j) = u_i \\ \Rightarrow x(k) &= x(0) + \sum_{j=0}^{k-1} u \text{ dla } x(0) = 0 \\ \Rightarrow x(k) &= u_i \cdot k \end{aligned}$$

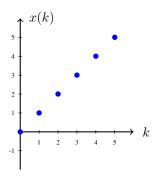
•
$$i = 1, u_i = -2$$

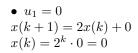
•
$$i = 2, u_i = 2$$

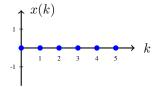

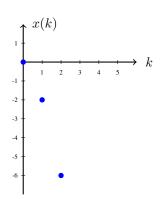
•
$$i = 3, u_i = 1$$

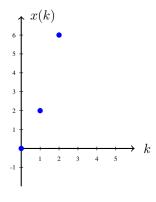
Narysować rozwiązanie równania różnicowego $x(k+1)=2x(k)+u_i(k)$ dla i=1,2,3 gdzie $u_1=0,u_2=-2,u_3=2$ przy czym x(0)=0 i $k\geq 0$

•
$$u_3 = 2$$

 $x(k+1) = 2x(k) + 2$
 $x(k) = 2^k \cdot 0 + \sum_{j=0}^{k-1} 2^{k-1-j} \cdot (2) = 2 \cdot \sum_{j=0}^{k-1} (2^k \cdot 2^{-1} \cdot 2^{-j})$
 $= 2^k \cdot \sum_{j=0}^{k-1} (\frac{1}{2})^j = 2^k \cdot \frac{1 - (\frac{1}{2})^k}{1 - \frac{1}{2}} = 2^{k+1} - 2$

Niech będzie dany układ ciągły opisany równaniem $\dot{x}(t) = ax(t) + bu(t)$

- (a) Znaleźć rozwiązanie tego układu dla: x(0) = 0, u(t) = 1, a = -4, b = 3.
- (b) Znaleźć parametry układu dyskretnego, jeśli podł $_i$ czono ekstrapolator pierwszego rzędu na wejściu i impulsator na wyjściu, przy czym pracuj $_i$ one synchronicznie z okresem próbkowania t=1. Rozwiązać powstały układ.
- (c) Jak wyżej, przy założeniu t=12.
- (d) Narysować wszystkie rozwiązania na jednym układzie współrzędnych. Opisać różnice.

Brak rozwiązania

Niech będzie dany układ ciągły opisany równaniem $\dot{x}(t) = ax(t) + bu(t)$

- (a) Znaleźć rozwiązanie tego układu dla: x(0) = 0, u(t) = 1, a = -1, b = 2.
- (b) Znaleźć parametry układu dyskretnego, jeśli podł $_i$ czono ekstrapolator pierwszego rzędu na wejściu i impulsator na wyjściu, przy czym pracuj $_i$ one synchronicznie z okresem próbkowania t=1. Rozwiązać powstały układ.
- (c) Jak wyżej, przy założeniu t = 10.
- (d) Narysować wszystkie rozwiązania na jednym układzie współrzędnych. Opisać różnice.

(a)
$$\dot{x} = -x + 2$$

$$\frac{dx}{dt} = -x + 2$$

$$\frac{dx}{-x+2} = dt$$

$$-\ln|-x+2| = t + \tilde{c}$$

$$ce^{-t} = -x + 2 \Rightarrow \boxed{x(t) = ce^{-t} + 2 = -2e^{-t} + 2}$$

$$x(0) = c + 2 = 0 \Rightarrow c = -2$$
(b)
$$h = 1$$

$$x^t(i) = x(ih) = x(i)$$

$$u^t(i) = u(i)$$

$$y^t(i) = y(i)$$

$$A^t = e^{hA} = e^{-1}$$

$$B^t = \int_0^1 e^{tA} B \ dt = 2 \int_0^1 e^{-t} \ dt = -2e^t \Big|_0^1 = -2(e^{-1} - 1) = 2 - \frac{2}{e}$$

$$C^t = C$$

$$x(i+1) = e^{-1}x(i) + (2 - \frac{2}{e})u(i) = \frac{x(i)}{e} + 2 - \frac{2}{e}$$

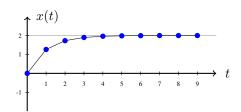
$$x(k) = (e^{-1})^k x(0) + \sum_{j=0}^{k-1} (e^{-1})^{k-1-j}(2 - \frac{2}{e}) = (2 - \frac{2}{e}) \sum_{j=0}^{k-1} (e^{-k} \cdot e^1 \cdot e^j)$$

$$= (2 - \frac{2}{e})e^{1-k} \cdot \frac{1-e^k}{1-e} = 2(e \cdot e^{-k} - e^{-k}) \frac{1-e^k}{1-e} = 2(-e^{-k})(1 - e^k) = 2 - 2e^{-k}$$
(c)
$$h = 10$$

$$x^t(i) = x(10i)$$

$$u^t(i) = u(10i)$$

$$u^t$$

- wykres (a) jest liniowy, (b) i (c) punktowe - (a) punkty co 1, (b) punkty co 10 (?)

Obliczyć
$$A^n$$
 dla macierzy

$$A = \begin{bmatrix} 4 & -2 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}$$

$$A^n = PJP^{-1}$$

$$A^{n} = PJP^{-1}$$

$$A^{n} = \underbrace{(PJP^{-1})(PJP^{-1})...(PJP^{-1})}_{n}$$

$$A^n = PJ^nP^{-1}$$

$$|[A - \lambda I]| = 0$$

$$(4-\lambda)(2-\lambda) = 0 \Rightarrow \lambda_1 = 4, \lambda_2 = 2$$

$$[A - \lambda I]\omega_1 = 0$$

$$\begin{bmatrix} 0 & -2 \\ 0 & -2 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \omega_{11} \\ \omega_{12} \end{bmatrix} = 0 \qquad \frac{-2\omega_{12} = 0}{\omega_{11} \in \mathbb{R}} \qquad \omega_1 = \begin{bmatrix} \omega_{11} \\ 0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$$

$$\begin{bmatrix} 2 & -2 \\ 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \omega_{21} \\ \omega_{22} \end{bmatrix} = 0 \qquad \begin{array}{c} 2\omega_{21} - 2\omega_{22} = 0 \\ \omega_{22} = \omega_{21} \\ \omega_{21} \in \mathbb{R} \end{array} \qquad \omega_2 = \begin{bmatrix} \omega_{21} \\ \omega_{21} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$P = \begin{bmatrix} \omega_1 & \omega_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$P^{-1} = \frac{1}{\det(P)} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$J = \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}, J^n = \begin{bmatrix} 4^n & 0 \\ 0 & 2^n \end{bmatrix}$$

$$P^{-1} = \frac{1}{\det(P)} \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$$

$$J = \begin{bmatrix} 4 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix}, J^{n} = \begin{bmatrix} 4^{n} & 0 \\ 0 & 2^{n} \end{bmatrix}$$

$$A^{n} = PJ^{n}P^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 4^{n} & 0 \\ 0 & 2^{n} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4^{n} & 2^{n} \\ 0 & 2^{n} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 4^{n} & 2^{n} - 4^{n} \\ 0 & 2^{n} \end{bmatrix}$$

Obliczyć
$$A^n$$
 dla macierzy

$$A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -4 & 0 \end{bmatrix}$$

$$A^n = PJ^nP^{-1}$$

$$|[A - \lambda I]| = (-\lambda)(2 - \lambda) + 4 = \lambda^2 - 2\lambda + 4 = 0$$

$$\Delta = 4 - 16 = -12$$

$$\lambda = 1 \pm i\sqrt{3}$$

$$\lambda = 1 + i\sqrt{3}$$

$$[A - \lambda I]\omega_1 = 0$$

$$\begin{bmatrix} 2-1-i\sqrt{3} & 1 \\ -4 & -1-i\sqrt{3} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \omega_1 \\ \omega_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$
$$(1-i\sqrt{3})\omega_1 + \omega_2 = 0 \qquad \Rightarrow \omega_2 = -(1-i\sqrt{3})\omega_1$$
$$-4\omega_1 + (-1-i\sqrt{3})\omega_2 = 0 \qquad \Rightarrow -4\omega_1 + 4\omega_1 = 0$$

$$-4\omega_1 + (-1 - i\sqrt{3})\omega_2 = 0 \implies -4\omega_1 + 4\omega_1 = 0$$

$$\omega = \left[\begin{array}{c} 1 \\ -1 + i\sqrt{3} \end{array} \right] = \left[\begin{array}{c} 1 \\ -1 \end{array} \right] + i \left[\begin{array}{c} 0 \\ \sqrt{3} \end{array} \right]$$

$$P = \left[\begin{array}{cc} 1 & 0 \\ -1 & \sqrt{3} \end{array} \right]$$

$$P^{-1} = \frac{1}{\sqrt{3}} \left[\begin{array}{cc} \sqrt{3} & 0 \\ 1 & 1 \end{array} \right] = \left[\begin{array}{cc} 1 & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{3} & \frac{\sqrt{3}}{3} \end{array} \right]$$

$$\lambda = a \pm ib$$

$$tg\varphi = \frac{b}{a} \Rightarrow \varphi = arctg\frac{b}{a}$$

$$\lambda = a \pm ib$$

$$tg\varphi = \frac{b}{a} \Rightarrow \varphi = arctg\frac{b}{a}$$

$$J = \begin{bmatrix} a & b \\ -b & a \end{bmatrix} \rightarrow J^n = (\sqrt{a^2 + b^2})^n \begin{bmatrix} \cos n\varphi & \sin n\varphi \\ -\sin n\varphi & \cos n\varphi \end{bmatrix}$$

$$\varphi = arctg\sqrt{3} = \frac{\pi}{3}$$

$$\varphi = arctg\sqrt{3} = \frac{\pi}{3}$$

$$J^{n} = 2^{n} \begin{bmatrix} \cos n \frac{\pi}{3} & \sin n \frac{\pi}{3} \\ -\sin n \frac{\pi}{3} & \cos n \frac{\pi}{3} \end{bmatrix}$$

$$A^{n} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ -1 & \sqrt{3} \end{bmatrix} \cdot 2^{n} \cdot \begin{bmatrix} \cos n\frac{\pi}{3} & \sin n\frac{\pi}{3} \\ -\sin n\frac{\pi}{3} & \cos n\frac{\pi}{3} \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ \frac{\sqrt{3}}{3} & \frac{\sqrt{3}}{3} \end{bmatrix}$$
$$= 2^{n} \begin{bmatrix} \cos + \frac{\sqrt{3}}{3} \sin & \frac{\sqrt{3}}{3} \sin \\ -\frac{4}{3}\sqrt{3} \sin & -\frac{\sqrt{3}}{3} \sin + \cos \end{bmatrix}$$

$$=2^{n}\begin{bmatrix}\cos+\frac{\sqrt{3}}{3}\sin & \frac{\sqrt{3}}{3}\sin\\-\frac{4}{3}\sqrt{3}\sin & -\frac{\sqrt{3}}{3}\sin+\cos\end{bmatrix}$$

Obliczyć
$$A^n$$
 dla macierzy
$$A = \begin{bmatrix} 3 & -1 \\ -1 & 3 \end{bmatrix}$$

$$A^n = PJ^nP^{-1}$$

$$|A - \lambda I| = 0$$

$$3 - \lambda -1 \\ -1 & 3 - \lambda |$$

$$-1 -1 -1 -1 = 0$$

$$-1 -1 -1 = 0$$

$$-1 -1 -1 = 0$$

$$-1 -1 -1 = 0$$

$$-1 -1 = 0$$

$$-1 -1 = 0$$

$$-1 -1 = 0$$

$$-1 -1 = 0$$

$$-1 -1 = 0$$

$$-1 -1 = 0$$

$$-1 -1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

$$-1 = 0$$

Do ciągłego systemu dynamicznego opisanego równaniami

$$\dot{x}_1(t) = 2\pi x_2(t),$$

$$\dot{x}_2(t) = -2\pi x_1(t) + u(t),$$

podłączono ekstrapolator rzędu zerowego na wejściu i impulsator na wyjściu, przy czym pracują one synchronicznie z okresem próbkowania h=1s. Wyliczyć parametry systemu dyskretnego odpowiadające takiemu połączeniu.

$$\begin{split} \dot{x}_1(t) &= \begin{bmatrix} 0 & 2\pi \\ -2\pi & 0 \end{bmatrix}_A x(t) + \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}_B u(t) \\ x^+(vi) &= A^+x^+(i) + B^+u^+(i), h = 1s \\ A^+ &= e^{hA} \\ A^+ &= e^{hA} \\ A^+ &= e^A = Pe^J P^{-1} \\ \begin{bmatrix} -\lambda & 2\pi \\ -2pi & -\lambda \end{bmatrix} &= 0 \Leftrightarrow \lambda = -4\pi^2 \\ -2pi & -\lambda \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \omega_{11} \\ \omega_{12} \end{bmatrix} &= 0 \\ \begin{bmatrix} -2\pi i & \left[\frac{2\pi}{2\pi} \right] \\ -2\pi & -2\pi i \right] \end{bmatrix} \begin{bmatrix} \omega_{11} \\ \omega_{12} \end{bmatrix} &= 0 \\ \begin{bmatrix} \omega_{11} \in \mathbb{R} \\ -2\pi i\omega_{11} + 2\pi\omega_{12} &= 0 \\ \omega_{12} &= i\omega_{11} \end{bmatrix} &= \omega_{11} \begin{bmatrix} 1 \\ i \end{bmatrix} = \omega_{11} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + i\omega_{11} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix} \\ \Rightarrow P &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} &= P^{-1} &= I \\ \Rightarrow A \text{ jest postaci Jordana} &\Rightarrow J &= A &= \begin{bmatrix} 0 & 2\pi \\ -2\pi & 0 \end{bmatrix} \\ e^J &= e^P \cdot \begin{bmatrix} \cos(q) & \sin(q) \\ -\sin(q) & \cos(q) \end{bmatrix} \\ e^J &= \cdot \begin{bmatrix} \cos(2\pi) & \sin(2\pi) \\ -\sin(2\pi) & \cos(2\pi) \end{bmatrix} &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ Pe^J P^{-1} &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ B^+ &= \int_0^n e^{tA} B \, dt \\ B \text{ jest stala} \\ B^+ &= \int_0^n e^{tA} \, dt \, B \\ tA &= u - 1 \\ t &= uA \\ dt &= duA^{-1} \end{bmatrix} \\ e^h &= e^A &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ e^0 &= 1 &= J &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ \Rightarrow B^+ &= 0 &= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ \Rightarrow B^+ &= 0 &= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ \Rightarrow B^+ &= 0 &= \begin{bmatrix} 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} \\ x^+(i+1) &= A^+x^+(i) + B^+u^+(i) \\ x^+(i+1) &= \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} x^+(i) \end{split}$$

Do ciągłego systemu dynamicznego opisanego równaniami

$$\dot{x}(t) = Ax(t) + Bu(t),$$

$$y(t) = Cx(t),$$

przy czym

$$A = \begin{bmatrix} -0.5 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \\ 0 & 0 & -2 \end{bmatrix}, B = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix}, C = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 3 & 1 & 9 \end{bmatrix}$$

podłączono ekstrapolator rzędu zerowego na wejściu i impulsator na wyjściu, przy czym pracują one synchronicznie z okresem próbkowania h = 1s. Wyliczyć parametry systemu dyskretnego odpowiadające takiemu połączeniu.

$$x^+(i) = x(ih) = x(i)$$

$$y^+(i) = y(ih) = y(i)$$

$$u^+(i) = u(ih) = u(i)$$

$$A^{+} = e^{hA}$$

A jest w postaci Jordana, więc A = J

A jest w postaci Jordana, wiệc
$$A = J$$

$$A^{+} = e^{hJ} = e^{J} = \begin{bmatrix} e^{-0.5} & 0 & 0 \\ 0 & e^{-1} & 0 \\ 0 & 0 & e^{-2} \end{bmatrix}$$

$$B^{+} = \int_{0}^{h} e^{tA}B \ dt = \int_{0}^{1} \begin{bmatrix} e^{-0.5} & 0 & 0 \\ 0 & e^{-1} & 0 \\ 0 & 0 & e^{-2} \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{bmatrix} dt = \int_{0}^{1} \begin{bmatrix} e^{-\frac{t}{2}} \\ e^{-t} \\ e^{-2t} \end{bmatrix} dt$$

$$= \begin{bmatrix} -2e^{-\frac{t}{2}}|_{0}^{1} \\ -e^{-t}|_{0}^{1} \\ -\frac{1}{2}e^{-2t}|_{0}^{1} \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2-2e^{-\frac{1}{2}} \\ 1-e^{-1} \\ \frac{1}{2}-\frac{1}{2}e^{-2} \end{bmatrix}$$

$$C^{+} = C = \begin{bmatrix} 1 & 4 & 5 \\ 3 & 1 & 9 \end{bmatrix}$$

Do ciągłego systemu dynamicznego opisanego równaniami

$$\dot{x}_1(t) = -2x_1(t) + x_2(t),$$

$$\dot{x}_2(t) = -2x_1(t),$$

podłączono ekstrapolator rzędu zerowego na wejściu i impulsator na wyjściu, przy czym pracują one synchronicznie z okresem próbkowania h=1s. Wyliczyć parametry systemu dyskretnego odpowiadające takiemu połączeniu.

$$A = -2 \quad B = 1 \quad C = -2$$

$$A^{+} = e^{Ah} = e^{-2}$$

$$B^{+} = \int_{0}^{h} e^{tA} B \, dt = \int_{0}^{h} e^{-2t} \, dt = \left| -\frac{1}{2} e^{-2t} \right|_{0}^{h} = -\frac{1}{2} e^{-2}$$

$$C^{+} = C = -2$$

$$A^{+} = e^{-2} \quad B^{+} = -\frac{1}{2} e^{-2} \quad C^{+} = -2$$

Dla jakich wartości parametrów k_1 i k_2 system dynamiczny

$$x(k+1) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -k_1 & k_2 \end{bmatrix} x(k)$$

będzie asymptotycznie stabilny. Zaznaczyć obszar stabilności na płaszczyźnie $k1 \times k2$

$$\begin{split} x(k+1) &= Ax(k) \\ |[A-\lambda I]| &= 0 \\ (-\lambda)(k_2-\lambda) + k_1 &= 0 \\ \lambda^2 - k_2\lambda + k_1 &= 0 \\ \lambda &= \frac{z+1}{z-1} \\ (\frac{z+1}{z-1})^2 - k_2(\frac{z+1}{z-1}) + k_1 &= 0 \\ \frac{(z+1)^2 - k_2(z+1)(z-1) + k_1(z-1)^2}{(z-1)^2} &= 0 \\ \text{Rozważany układ jest asymptotycz} \end{split}$$

Rozważany układ jest asymptotycznie stabilny $\Leftrightarrow$ wartości własne (λ) macierzy A leżą wewnątrz koła jednostkowego na płaszczyźnie zespolonej $\Leftrightarrow$ pierwiastki wielomianu $L(z)=(z+1)^2-k_2(z+1)(z-1)+k_1(z-1)^2$ leżą w lewej półpłaszczyźnie zespolonej $\Leftrightarrow$ spełnione jest dla wielomianu L(z) kryterium Hurwitza

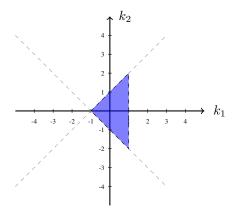
$$L(z) = (z+1)^2 - k_2(z+1)(z-1) + k_1(z-1)^2$$

$$L(z) = x^2 + 2z + 1 - k_2z^2 + k_2 + k_1z^2 - 2k_1z + k_1$$

$$L(z) = z^2(1 + k_1 - k_2) + z(2 - 2k_1) + (1 + k_1 + k_2) = 0$$

W.K.
$$a_2 > 0, a_1 > 0, a_0 > 0$$

$$\begin{array}{cccc} 1+k_1-k_2 &> 0 & & & \\ & k_2 &< k_1+1 & & \\ 2-2k_1 &> 0 & & & \\ & k_1 &< 1 & & \\ 1+k_1+k_2 &> 0 & & & \\ & k_2 &> -k_1-1 & & \\ \begin{bmatrix} a_1 & 0 \\ a_2 & a_0 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2-2k_1 & 0 \\ 1+k_1-k_2 & 1+k_1+k_2 \end{bmatrix} \\ a_1>0 \wedge a_1a_0>0 \text{ - spełnione dla W.K.} \end{array}$$

Dla jakich wartości parametrów
$$k_1$$
 i k_2 system dynamiczny
$$x(k+1) = \left[\begin{array}{ccc} k_1 - k_2 & 1 & 2 \\ 0 & k_1 + k_2 & 1 \\ 0 & 0 & k_1^2 + k_2^2 \end{array}\right] x(k)$$
 badzie symptotywanie stabilny. Zaroszyń obszer stabilny

będzie asymptotycznie stabilny. Zaznaczyć obszar stabilności na płaszczyźnie $k1 \times k2$

$$\lambda_1 = k_1 - k_2 \quad \lor \quad \lambda_2 = k_1 + k_2 \quad \lor \quad \lambda_3 = k_1^2 + k_2^2$$

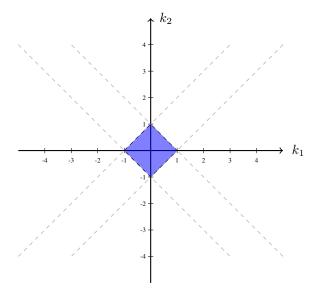
 $\lambda_1=k_1-k_2 \ \lor \ \lambda_2=k_1+k_2 \ \lor \ \lambda_3=k_1^2+k_2^2$ dyskretny system liniowy jesy asymprotycznie stabilny $\Leftrightarrow$ wartości własne macierzy A leżą w kole jednostkowym o środku w zerze na płasczyźnie zespolonej (wystarczy sprawdzić warunek $|\lambda_i| < 1$, nie trzeba z Hurwitza)

$$\begin{array}{lll} \bullet & \lambda_1 = k_1 - k_2 \\ k_1 - k^2 < 1 & \wedge & k_1 - k_2 > -1 \\ k_2 > k_1 - 1 & \wedge & k_2 < k_1 + 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} \bullet & \lambda_1 = k_1 + k_2 \\ k_1 + k_2 < 1 & \wedge & k_1 + k_2 > -1 \\ k_2 < -k_1 + 1 & \wedge & k_2 > -k_1 - 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} \bullet \ \, \lambda_1 = k_1^2 + k_2^2 \\ k_1^2 + k_2^2 < 1 \ \, \wedge \quad k_1^2 + k_2^2 > -1 \end{array}$$

$$\lambda_1 = k_1 - k_2 \wedge \lambda_2 = k_1 + k_2 \wedge \lambda_3 = k_1^2 + k_2^2$$

Dla jakich wartości parametrów k_1 i k_2 system dynamiczny

$$x(k+1) = \begin{vmatrix} -k_2 & k_1 \\ -k_1 & -k_2 \end{vmatrix} x(k)$$

 $x(k+1) = \begin{bmatrix} -k_2 & k_1 \\ -k_1 & -k_2 \end{bmatrix} x(k)$ będzie asymptotycznie stabilny. Zaznaczyć obszar stabilności na płaszczyźnie $k1 \times k2$

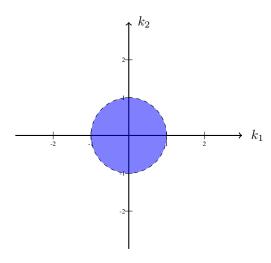
$$|A - \lambda I| = 0$$

$$\begin{bmatrix} -k_2 - \lambda & k_1 \\ -k_1 & -k_2 - \lambda \end{bmatrix} = (k_2 + \lambda)^2 + k_1^2 = (k_2 + \lambda)^2 - (ik_i)^2 = (\lambda + k_2 + ik_1) \cdot (\lambda + k_2 - ik_i)$$

$$\lambda = -k_2 \pm k_1$$

Układ jest asymptotycznie stabilny, gdy wartości własne macierzy leżą wewnątrz koła jednostkowego na płaszczyźnie zespolonej o środku w zerze.

$$\begin{aligned} |\lambda| &< 1 \\ |\lambda| &= \sqrt{(-k_2)^2 + k_1^2} \\ \sqrt{k_1^2 + k_2^2} &< 1 \\ k_1^2 + k_2^2 &< 1 \end{aligned}$$

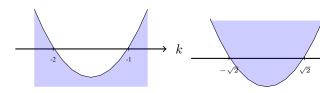
Dla jakich wartości parametru k_1 system dynamiczny

$$x(k+1) = \begin{bmatrix} -0.5k_1 & 0\\ 2 & -k_1 \end{bmatrix} x(k)$$

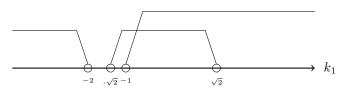
będzie niestabilny.

$$\begin{split} &(-0.5k_1-2)(-k_1-\lambda)=0\\ &0.5k_1^2+0.5k_1\lambda+k_1\lambda+\lambda^2=0\\ &\lambda^2+1.5k_1\lambda+0.5k_1^2=0\\ &\lambda=\frac{z+1}{z-1}\\ &(\frac{z+1}{z-1})^2-1.5k_1(\frac{z+1}{z-1})+0.5k_1^2=0\\ &z^2+2z+1+1.5k_1z^2-1.5k_1+0.5k_1^2z^2-k_1^2z+0.5k_1^2=0\\ &z^2\underbrace{(0.5k_1^2+1.5k_1+1)}_{a_2}+z\underbrace{(2-k_1^2)}_{a_1}+\underbrace{(0.5k_1^2-1.5k_1+1)}_{a_0}=0 \end{split}$$

Z kryterium Hurwitza system będzie stabilny gdy:

kryterium Hurwitza musi być spełniony iloczyn warunków: $a_2>0 \wedge a_1>0$

 $\Rightarrow$ układ jest stabilny $\Leftrightarrow k_1 \in (-1, \sqrt{2})$

 $\Rightarrow$ układ jest niestabilny $\Leftrightarrow k_1 \in (-\infty, -1) \cup (\sqrt{2}, +\infty)$

Dla jakich wartości parametru k_1 system dynamiczny

$$x(k+1) = \begin{bmatrix} -1 & -k_1 \\ -k_1 & -3 \end{bmatrix} x(k)$$

będzie niestabilny.

$$\left| \begin{array}{cc} -1 - \lambda & -k_1 \\ -k_1 & -3 - \lambda \end{array} \right| = (1 + \lambda)(3 + \lambda) - k_1^2 = \lambda^2 + 3 + 4\lambda - k_1^2 = 0 \\ \Delta = 16 - 12 + 4k_1^2 = 4 + 4k_1^2 \\ \lambda = -2 \pm \sqrt{1 + k_1^2}$$

system będzie niestabilny $\Leftrightarrow |\lambda_i| > 1$

$$\begin{array}{llll} \bullet & \lambda = -2 + \sqrt{1 + k_1^2} \\ -2 + \sqrt{1 + k_1^2} > 1 & \vee & -2 + \sqrt{1 + k_1^2} < -1 \\ \sqrt{1 + k_1^2} > 3 & \sqrt{1 + k_1^2} < 1 \\ k_1^2 > 8 & k_1^2 < 0 \\ k_1 > 2\sqrt{2} \vee k_1 < -2\sqrt{2} & \text{sprzeczne} \\ \end{array}$$

$$\begin{array}{lll} \bullet & \lambda = -2 - \sqrt{1 + k_1^2} \\ -2 - \sqrt{1 + k_1^2} > 1 & \vee & -2 - \sqrt{1 + k_1^2} < -1 \\ \sqrt{1 + k_1^2} > -3 & \sqrt{1 + k_1^2} > -1 \\ & \mathrm{sprzeczne} & k_1 \in \mathbb{R} \end{array}$$

$$\lambda = -2 + \sqrt{1 + k_1^2} \lor \lambda = -2 - \sqrt{1 + k_1^2} \Rightarrow k_1 \in \mathbb{R}$$

Wyznaczyć rozwiązanie następującego równania różnicowego (rekurencyjnego) x(k+2)+x(k+1)-2x(k)=0, x(0)=1, x(1)=-1

zakładam rozwiązanie postaci
$$z^n$$
  $x^n, +z^{n-1} + 2z^{n-2} = 0$ $z^2 + z - 2 = 0$ - wielomian charakterystyczny $W(z) = (z+2)(z-1)$ $z_1 = -2, \ z_2 = 1$ rozwiązanie równania jest postaci: $x(k) = Cz_1^k + Dz_2^k$ podstawiając $x(0)$ oraz $x(1)$
$$\begin{cases} x(0) = 1 = C + D \\ x(1) = -1 = Cz_1 + Dz_2 \end{cases}$$

$$\begin{cases} C = 1 - D \\ -1 = -2C + D \end{cases}$$

$$\begin{cases} D = 1 - C \\ -1 = -2C + 1 - C \end{cases}$$

$$\begin{cases} D = 1 - C \\ 3C = 2 \end{cases}$$

$$C = \frac{2}{3} \quad D = \frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow x(k) = \frac{1}{3}(2 \cdot (-2)^k + 1^k)$$

$$x(k) = \frac{2}{3}(-2)^k + \frac{1}{3}1^k \end{cases}$$

Wyznaczyć rozwiązanie następującego równania różnicowego (rekurencyjnego) x(k+2)+3x(k+1)+2x(k)=0, x(0)=2, x(1)=-3

$$\begin{split} q^{k+2} + 3q^{k+1} + 2q &= 0 \\ q^2 + 3q + 2 &= 0 \\ \Delta &= 9 - 8 = 1 \\ q &= \frac{-3+1}{2} = -1 \quad \lor \quad q = \frac{-3-1}{2} = -2 \\ x(k) &= a(-1)^k + b(-2)^k \\ \begin{cases} x(0) &= a + b = 2 \\ x(1) &= -a - 2b = -3 \\ b &= 1 \land a = 1 \\ \hline x(k) &= (-1)^k + (-2)^k \\ \end{split}$$

Wyznaczyć rozwiązanie następującego równania różnicowego (rekurencyjnego) x(k+2)+2x(k+1)-3x(k)=0, x(0)=2, x(1)=-2

$$\begin{aligned} x^2 + 2x - 3 &= 0 \\ \Delta &= 4 + 12 = 16, \sqrt{\Delta} = 4 \\ x_1 &= \frac{-2 - 4}{2} = -3 \wedge x_2 = 1 \\ x(k) &= C_1 x_1^k + C_2 x_2^k \\ \begin{cases} x(0) &= 2 = C_1 + C_2 \Rightarrow C_2 = 2 - C_1 \\ x(1) &= -2 = -3C_1 + C_2 \\ -2 &= -3C_1 + 2 - C_1 \Rightarrow C_1 = 1 \end{cases} \\ C_2 &= 1 \\ \hline x(k) &= -3^k + 1 \end{aligned}$$

Alternatywne:

równanie charakterystyczne

$$r^{2} + 2r - 3 = 0$$

$$(r+1)^{2} - 4 = 0$$

$$(r+1-2)(r+1+2) = 0$$

$$(r-1)(r+3)$$

$$r_{1} = 1$$

$$r_{2} = -3$$

$$x(k) = c_1 r_1^k + c_2 r_2^k$$

$$x(0) = 2 = c_1 + c_2$$

$$x(1) = -2 = c_1 + 3c_2$$

$$\begin{cases} 2 = c_1 + c_2 \\ -2 = c_1 - 3c_2 \\ 4 = 4c_2 \\ c_1 = 1 \quad c_2 = 1 \end{cases}$$

$$x(k) = 1 + (-3)^k$$

Dany jest układ dyskretny

$$x(k+1) = Ax(k), A = \begin{bmatrix} 0 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ 1 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\ \vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 1 & \cdots & 1 & 0 & 0 \\ 1 & \cdots & 1 & 1 & 0 \end{bmatrix}_{n \times n}$$

przy czym k = 1, 2, ... Wyznaczyć x(n)

wielomian charakterystyczny: $|[A - \lambda I]| = 0$

wielomian charakterystyczny:
$$|[A - \lambda I]| = 0$$

$$\begin{bmatrix}
-\lambda & \cdots & 0 & 0 & 0 \\
1 & \cdots & 0 & 0 & 0 \\
\vdots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\
1 & \cdots & 1 & -\lambda & 0 \\
1 & \cdots & 1 & 1 & -\lambda
\end{bmatrix} = (-\lambda)^n \text{(wyznacznik macierzy diagonalnej)}$$

Z Tw. Cagleya-Hamiltona wiadomo, że każda macierz spełnia swój wielomian charakterystyczny $A^n = 0$

rozwiązanie równania x(k+1) = Ax(k) ma postać $x(k) = A^k x(0)$ czyli $x(n) = A^n x(0) = 0$ Biorąc więc pod uwagę fakt $A^n = 0$ wiadomo, że rozwiązanie x(k) stanie się zerem w cco najwyżej n krokach, niezależnie od warunku poczatkowego x(0)

Dany jest układ dyskretny

$$x(k+1) = Ax(k) + Bu(k), A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 2 & \cdots & n-1 \\ 0 & 0 & 1 & \cdots & n-2 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

przy czym $k=1,2,\dots$ Wyznaczyć x(n) wiedząc, że u(i)=1 dla $i=1,2,\dots$

$$x(n) = A^n x(0) + \sum_{i=0}^{n-1} A^{n-1-i} Bu(i)$$

 $x(n) = A^n x(0) + \sum_{j=0}^{n-1} A^{n-1-j} Bu(j)$ Zauważmy, że $\det(A) = 0$ (bo same zera na przekątnej)

wtedy $det(\lambda I - A) = \lambda^n$

z Tw. Cagleya-Hamiltona $A^n=0$ (każda macierz spełnia swój wielomian charakterystyczny) mamy więc $A^nx(0)=0$, czyli $x(n)=\sum_{j=0}^{n-1}A^{n-1-j}B\underbrace{u(j)}_{=1}$ Przy kolejnych mnożeniach macierzy A podniesionej do jakiejś potęgi przez B otrzymujemy pierwszą kolumnę macierzy A, która zawiera same zera, poza przypadkiem $A^0 = I$ (macierz jednostkowa), więc sumujemy n-1 kolumn samych zer oraz jedną równą $B(I \cdot B = B)$

ostatecznie x(n) = B

Dany jest układ dyskretny

$$x(k+1) = Ax(k) + Bu(k), A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 1 & \cdots & 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \end{bmatrix}_{n \times n}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ \vdots \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix}$$

przy czym k = 1, 2, ... Wyznaczyć x(n) wiedząc, że u(i) = 1 dla i = 1, 2, ..., n.

$$|A| = 0$$

$$x(k+1) = Ax(k)$$

$$|\lambda I - A| = \lambda^n$$

z Tw. Cagleya-Hamiltona:

$$A^n = 0$$

$$x(1) = Ax(0) + B$$

$$x(2) = A^2 x(0) + (A+1)B$$

$$x(3) = A^3 x(0) + (A^2 + A + 1)B$$

$$x(n) = A^{n}x(0) + (A^{n-1} + A^{n-2} + \dots + 1)B$$

ponieważ tylko $A^n=0$, więc dla każdego $A^{n-1},A^{n-2},\ldots \neq 0$

te potęgi będą miały jakieś śmieci w wartościach, nie istotne co tam będzie. Ważne, że tam gdzie w A są 0 nie pojawi się nic nowego, czyli gdzie było 0 przed potęgowaniem, tam będzie też po. $\Rightarrow$ wynik iloczynu $A^iB=0$ (macierz zerowa),

$$i = 1, ..., n - 1 \Rightarrow x(n) = B$$

Dany jest układ dyskretny
$$x(k+1) = Ax(k), A = \begin{bmatrix} 0 & 1 & 1 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 1 & \cdots & 1 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 1 \\ 0 & 0 & 0 & \cdots & 0 \end{bmatrix}_{n \times n}$$
 przy czym $k = 1, 2, \dots$ Wyznaczyć $x(2n)$.

przy czym $k = 1, 2, \dots$ Wyznaczyć x(2n).

$$|A| = 0$$

$$x(k+1) = Ax(k)$$

$$|\lambda I - A| = \lambda^n$$

z Tw. Cagleya-Hamiltona:

$$A^n = 0$$

$$x(1) = Ax(0)$$

$$x(2) = A^2 x(0)$$

$$x(3) = A^3 x(0)$$

$$x(n) = A^n x(0) = 0$$

$$x(2n) = A^n x(n) = 0$$

Autorzy:

Skład:

Jacek Pietras

Rozwiązania:

Magdalena Warzesia Ania Szarawara irytek102 Gniewomir

Komentarze: